

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ”Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om förenklat genomförande av ramprogrammen för forskning”

KOM(2010) 187 slutlig

(2011/C 48/22)

Föredragande: **Gerd WOLF**

Den 29 april 2010 beslutade kommissionen att i enlighet med artikel 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

”Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om förenklat genomförande av ramprogrammen för forskning”

KOM(2010) 187 slutlig.

Sektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 1 september 2010.

Vid sin 465:e plenarsession den 15–16 september 2010 (sammanträdet den 15 september) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 114 röster för och 1 nedlagd röst:

1. Sammanfattning och rekommendationer

1.1 Effektiviteten och attraktionskraften hos EU:s ramprogram för forskning måste förbättras. Det är därför viktigt att förenkla genomförandet av dem.

1.2 Av detta skäl välkomnar kommittén kommissionens meddelande och stöder i princip de förslag som läggs fram i detta.

1.3 Kommittén välkomnar vidare konkurrensrådets slutsatser från den 26 maj 2010 i samma fråga.

1.4 Den tilltagande diversifieringen av de olika delprogrammen och deras instrument med delvis mycket olika regler och förfaranden har utvecklats till ett centralt problem för EU:s forskningsstöd. Detta har medfört en för sökande och stödmottagare oöverblickbar komplexitet som dessutom förstärks av skillnaderna mellan de olika regelverk som tillämpas av medlemsstaterna och deras stödgivare.

1.5 Kommittén rekommenderar därför en gradvis harmonisering av regler och förfaranden, i första hand för EU:s forskningsstöd, men på längre sikt även medlemsstaterna emellan och mellan dessa och kommissionen. Först då skulle det europeiska området för forskningsverksamhet bli en realitet.

1.6 EU:s forskningsfinansiering behöver en bättre balans mellan frihet och kontroll. Detta gäller såväl utformningen av reglerna som tillämpningen av dem i praktiken. Kommittén rekommenderar att man tillämpar ett tillvägagångssätt som är grundat på förtroende och att man ställer detta i centrum för det europeiska forskningsstödet. I detta sammanhang stöder

kommittén kommissionens förslag att tillåta en högre *forsknings-specifik godtagbar risk för fel* ⁽¹⁾.

1.7 Kommittén rekommenderar ytterligare konkreta åtgärder som i huvudsak ligger i linje med kommissionens meddelande, nämligen följande:

— Erkännande av stödmottagarnas avräkningsförfaranden enligt gällande nationella regler.

— Korrekt och effektiv tillämpning av bestämmelserna i praktiken.

— Schablonbelopp som valmöjlighet, men inte som förevändning för minskat stöd. Faktiska kostnader som grund för beräkningen.

— Största möjliga samstämmighet och öppenhet i förfarandena.

— Största möjliga kontinuitet och stabilitet i rättsföreskrifterna och i förfarandena.

— Erfarna, internationellt erkända sakkunniga som samordnare med tillräckligt utrymme för egna beslut.

— Konsekvent revisionsstrategi med tydliga förfaranden.

— Vidareutveckling av programutrustningen.

— Möjlighet till ersättning av utgifter för mervärdesskatt.

⁽¹⁾ Se även KOM(2010) 261 slutlig.

- Förenklingar i synnerhet för små och medelstora företag.
- Tillförlitliga, klara och i rätt tid tillgängliga vägledningar (bruksanvisningar) för stödprogram och instrument.

1.8 Kommittén är i grunden skeptisk till kommissionens förslag att för nästa ramprogram överväga "resultatbaserad finansiering" som alternativ finansieringsmetod så länge som kommissionen inte har gett en utförlig och klargörande redogörelse som gör att kommittén på ett objektivt sätt kan bedöma vad detta innebär med avseende på förfaranden osv. Trots detta borde allt forskningsstöd naturligtvis ha som främsta uppgift och grundläggande målsättning att skaffa fram viktiga och nya kunskaper, välja den bästa och effektivaste metoden för detta och göra så att regelverken och tillämpningen av dem underordnas detta mål.

1.9 Utöver en förenkling av de förvaltningsrättsliga och finansiella reglerna och förfarandena är det emellertid lika viktigt att förenkla också de vetenskapliga och tematiska ansöknings-, bedömnings- och övervakningsförfarandena i syfte att minska och harmonisera de alltför överreglerade och talrika europeiska, nationella, regionala och institutionella rapporteringsplikerna och ansöknings-, bedömnings-, utvärderings- och beviljandeförfarandena.

2. Kommissionens meddelande

2.1 Syftet med kommissionens meddelande är att ytterligare förenkla genomförandet av EU:s ramprogram för forskning. Meddelandet handlar om i första hand finansieringsfrågor.

2.2 De möjligheter till ytterligare förenklingar som presenteras i meddelandet kan sammanfattas i tre delar:

- Del 1: Förenkling av förvaltningen av förslag och bidrag enligt nuvarande bestämmelser.
- Del 2: Anpassning av reglerna i enlighet med det nuvarande kostnadsbaserade systemet.
- Del 3: Från en kostnadsbaserad modell till en resultatbaserad modell.

2.3 Praktiska förbättringar av förfaranden och verktyg, vilka kommissionen redan börjat tillämpa, presenteras i den första delen.

2.3.1 Den andra delen handlar om ändringar av nuvarande regler för att skapa större acceptans för gängse redovisningsrutiner (däribland genomsnittliga personalkostnader), minska antalet bestämmelser för olika typer av verksamhet och deltagare, införa en bestämmelse för företagare i små och medelstora företag och ändra urvalsförfarandet för beviljande av stöd. De flesta förslagen i den andra delen berör utformningen av framtida ramprogram.

2.3.2 I den tredje delen presenteras alternativ för en övergång från en kostnadsbaserad modell till en resultatbaserad modell. Tanken är att man ska genomföra en stor övergång från finansiellt till tekniskt-vetenskapligt inriktade rapporteringsförfaranden och kontrollinsatser.

3. Allmänna kommentarer

3.1 **Betydelsen, effektiviteten och attraktionskraften hos EU:s ramprogram för forskning och utveckling.** EU:s ramprogram för forskning och utveckling är ett av gemenskapens viktigaste instrument för att säkerställa och stärka Europas konkurrenskraft och välbefinnande, genomföra den nya Europa 2020-strategin och utforma det europeiska området för forskningsverksamhet. Därför är det nödvändigt att genomföra ramprogrammet för forskning på ett så effektivt sätt som möjligt. Det måste vara attraktivt inte bara för de bästa forskarna och instituten utan också för industrin och de små och medelstora företagen, att delta i ramprogrammet. Medverkan i detta program måste löna sig och uppfattas som en utmärkelse. Därför måste de administrativa och finansiella ramvillkoren vara attraktiva och effektiva för stödmottagarna.

3.2 **Nödvändig förenkling.** Generellt sett fanns och finns det ett tydligt behov av väsentliga förbättringar och förenklingar av förfaranden och regler. Därför hade kommittén redan flera gånger efterlyst en förenkling av de förfaranden som rör utnyttjandet av ramprogrammet för forskning, och kommittén har även med tillfredsställelse konstaterat att de första åtgärderna i detta syfte vidtas redan i det sjunde ramprogrammet för forskning och utveckling.

3.3 **Rådets slutsatser.** Kommittén välkomnar följaktligen även rådets slutsatser av den 28 maj 2010⁽²⁾. Kommitténs övriga kommentarer och rekommendationer ska även tjäna till att fördjupa och stödja rådets synpunkter.

3.4 **Principiellt stöd.** Kommittén välkomnar och stöder i princip kommissionens initiativ och de avsikter och alternativ som läggs fram i meddelandet. En rad av de föreslagna åtgärderna innebär tydliga förbättringar och kommittén stöder dem därför till fullo. Detta gäller t.ex. förenklingen av förvaltningen av förslag och bidrag enligt nuvarande bestämmelser eller den ökade acceptansen för de nationellt erkända brukliga redovisningsförfarandena för stödmottagare. Detta undanröjer dock inte de viktigaste orsakerna till den nuvarande komplexiteten, utan innebär endast att de minskas. Med hänsyn till den inre marknaden och det europeiska området för forskningsverksamhet bör de långsiktiga insatserna därför syfta till att undanröja orsakerna till dessa problem.

⁽²⁾ Europeiska unionens råd den 28 maj 2010 – Rådets slutsatser om enklare och mer ändamålsenliga program till stöd för europeisk forskning och innovation 10268/10.

3.5 En grundläggande orsak till den nuvarande komplexiteten. Ett centralt problem för EU:s forskningsfinansiering är den tilltagande diversifieringen av EU:s program och instrument. De befintliga stödinstrumenten och stödprogrammen har delvis egna och mycket olika regler och förfaranden (som t.ex. gemensamma teknikinitiativ enligt artikel 187, initiativ enligt artikel 185, Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT), ERA-NET, offentlig-privata partnerskap osv.). Detta medför allt större komplexitet för stödmottagarna. Därigenom hindrar man inte bara ett effektivt utnyttjande av medlen, utan begränsar också ramprogrammets förmåga att attrahera de bästa forskarna. Detta har en negativ inverkan på ramprogrammets utsikter att bli framgångsrikt.

3.5.1 Skilda regelverk i medlemsstaterna. Denna komplexitet förstärks ytterligare genom de delvis vitt skilda regelverken i de olika medlemsstaterna och hos deras nationella stödgivare som ju spelar en väsentlig, ofta avgörande, roll för genomförandet av projekten. För att fullt ut förstå vidden av problemet finns det anledning att påminna om att det i nästan alla projekt som fått stöd av kommissionen (med undantag av Europeiska forskningsrådets projekt) krävs att av forskare och stödgivare **från minst tre medlemsstater (!)** deltar.

3.6 Harmonisering av regelverken. Kommittén uppmanar därför alla aktörer som är ansvariga för uppbyggnaden av det europeiska området för forskningsverksamhet att minska skillnaderna och mångfalden i de förvaltningsrättsliga och finansiella reglerna inom ramprogrammet för forskning och utveckling: Vi behöver en **harmonisering/standardisering och reducering av de regelverk som gäller för ramprogrammen för forskning och utveckling.** Beprövade stödinstrument inom ramprogrammet måste identifieras och utvecklas på ett konsekvent sätt. Enhetliga rättsliga bestämmelser måste gälla för alla europeiska stödåtgärder för forskning och utveckling inom ramprogrammen.

3.7 Ett långsiktigt mål. Ett långsiktigt mål skulle emellertid kunna vara att eftersträva en standardisering av stödinstrumenten och avräkningsförfarandena (se även punkt 4.1), inte bara inom själva ramprogrammet för forskning och utveckling, utan även mellan medlemsstaterna inbördes och mellan medlemsstaterna och kommissionen. På så sätt kunde man även undanröja några av de välkända hindren för större rörlighet över gränserna för forskare. Sammantaget vore detta ett väsentligt steg mot förverkligandet av det europeiska området för forskningsverksamhet. Även om just detta viktiga mål i dag kan verka utopiskt måste man i alla fall tålmodigt och envist arbeta för att nå målet, även om detta kanske bara kan ske stegvis. **Att nå just detta mål vore verkligen ett stort steg mot förverkligandet av det europeiska området för forskningsverksamhet.**

3.7.1 Mångfald i forskningen. Sådan standardisering får dock under inga omständigheter medföra att man inskränker den mångfald av forskningsmetoder, forskningsinitiativ och ämnesval⁽³⁾ som kommittén anser vara nödvändig. Mångfald (i

forskningen) är inget slöseri, utan ett nödvändigt medel för optimering och utveckling i jakten på ny vetenskap och kunskap och en nödvändig förutsättning för vetenskapliga framsteg.

3.8 Balans mellan handlingsfrihet och kontroll. Rent principiellt krävs det en rimlig avvägning mellan handlingsfrihet och kontroll. Detta gäller såväl utformningen av reglerna som tillämpningen av dem i praktiken. Så länge man inte har genomfört en förenkling av reglerna är det än mer angeläget att **tillämpningen av reglerna** i praktiken sker på ett flexibelt och pragmatiskt sätt. Vid tillämpning och tolkning av reglerna måste ett effektivt projektgenomförande och en effektiv användning av medlen prioriteras framför en önskan att till varje pris undvika fel. De abstrakt formulerade normerna i reglerna för deltagande och budgetförordningen tillåter ett visst handlingsutrymme i detta sammanhang. Detta handlingsutrymme bör konsekvent utnyttjas för att uppnå en optimal forskningsfinansiering och en effektiv resursanvändning. Kommittén erinrar därför om sina tidigare rekommendationer, som gick ut på att i princip ge enskilda beslutsfattare inom kommissionen mer handlingsfrihet och därmed acceptera en större risk för fel. *Rådslan för att begå fel eller för enskilda personers felaktiga agerande får inte leda till en överreglering och handlingsförlamning som drabbar alla. Detsamma gäller för stödorganisationernas och forskarnas arbetsmetoder.*

3.9 Ett tillvägagångssätt som är grundat på förtroende. Fel eller misstag i kostnadsavräkningen beror för det mesta på stödkriteriernas komplexitet och har i de allra flesta fall inget bedrägligt syfte. Därför bör man göra större skillnad mellan fel, misstag och bedrägeri. Kommittén rekommenderar därför rådet, Europaparlamentet och kommissionen att tillämpa ett tillvägagångssätt som är grundat på förtroende och ställa detta i centrum för det europeiska forskningsstödet. I detta sammanhang stöder kommittén kommissionens förslag att tillåta en högre godtagbar risk för fel inom forskningsområdet⁽⁴⁾.

3.10 Kompetenta och engagerade tjänstemän. För att kunna fullgöra sina uppgifter i samband med genomförandet av ramprogrammet för forskning och utveckling behöver kommissionen kompetenta tjänstemän vars vetenskapliga sakkunskap erkänns av det internationella forskarsamhället⁽⁵⁾. Deras insatser för att uppnå optimala resultat och säkerställa ett effektivt programgenomförande får därför inte i onödan begränsas av den med tanke på den stora komplexiteten fullt begrippliga rädslan för felaktigheter i förfarandet och konsekvenserna av dessa. Detta betyder emellertid också att det inte kan bli tal om att utkräva ett alltför omfattande ansvar för fel som uppstått. Även av detta skäl finns det behov av förenkling, flexibilitet och större tydlighet.

⁽⁴⁾ Se även KOM(2010) 261 slutlig.

⁽⁵⁾ Kommittén hänvisar till EUT C 44, 16.2.2008, s. 1 där följande rekommendation gavs i punkt 1.12: "Vi anser det vara nödvändigt att vetenskapligt ledande kvalificerade tjänstemän med särskild sakkunskap, som sedan länge är och under lång tid framöver kommer att vara mycket väl förtrogna med det berörda sakområdet, dess särdrag och speciella forskargemenskap (regelbunden arbetsrotation är i detta sammanhang kontraproduktiv!), involveras i arbetet i stödorganisationerna, särskilt i kommissionen".

⁽³⁾ EUT C 44, 16.2.2008, s. 1 punkt 1.10 och 3.14.1.

3.11 **Öppenhet som en extra kontrollmekanism.** Den större och därigenom effektivitetsfrämjande handlingsfrihet för kommissionens beslutsfattare som kommittén rekommenderar ökar naturligtvis risken för fel eller otillbörliga gynnanden. Eftersom kommittén emellertid alltid har framhållit att det krävs fullständig öppenhet och insyn även inom forskningsstödet blir de välinformerade användarna och deras reaktioner ytterligare en möjlighet att korrigera potentiellt negativa utvecklingstendenser.

3.12 **Betydelsen av kontinuitet och stabilitet.** Att hantera så komplexa system förutsätter att man har genomgått en svår inlärningsprocess och förvärvat en viss rutin. Detta gäller såväl för kommissionens tjänstemän som för potentiella stödmottagare, i synnerhet små och medelstora företag som inte har råd att inrätta egna rättsenheter enbart för dessa frågor. En välgrundad kontinuitet i förfarandet ökar därför inte bara rättssäkerheten, utan medför redan i sig själv en förenkling av den fortsatta hanteringen av systemet. Således måste alla planerade ändringar, även om de syftar till förenklingar, vägas mot förlusten av kontinuitet och stabilitet: **Den avsedda förenklingen måste ge ett klart mervärde i förhållande till förlusten av kontinuitet och stabilitet.**

3.13 **Förenkling av de vetenskapliga ansöknings- och bedömningsförfarandena.** Utöver en förenkling av de förvaltningsrättsliga och finansiella reglerna och förfarandena (punkterna 3.6 och 3.7) är det lika viktigt att förenkla de vetenskapliga och tematiska ansöknings-, bedömnings- och övervakningsförfarandena i syfte att minska och harmonisera de alltför överreglerade och många europeiska, nationella, regionala och institutionella rapporteringsplikterna och ansöknings-, bedömnings-, utvärderings- och beviljandeförfarandena etc. och begränsa dessa till ett absolut nödvändigt minimum. Kommittén beklagar att denna aspekt inte alls nämns i kommissionens meddelande. Därför uppmanar kommittén på nytt kommissionen att i samförstånd med medlemsstaterna och deras representanter öka sina ansträngningar för att de många ansöknings-, övervaknings- och utvärderingsförfarandena, som dessutom ofta överlappar varandra, skall harmoniseras och integreras på institutionell, nationell och europeisk nivå. På så sätt skulle man kunna motverka att högkvalificerade forskare – och humankapitalet i allmänhet – slits ut. Även om man inom ramen för det sjunde ramprogrammet har gjort framsteg på detta område, återstår det fortfarande att lösa huvuddelen av denna uppgift. I samband med tänkbara lösningsförslag bör man se till att medlemsstaterna inom ramen för organ och kommittéer på ett lämpligt sätt deltar i stödtilldelningsförfarandet.

4. Särskilda kommentarer

4.1 **Medlemsstaternas avräkningsförfaranden.** Kommissionens förslag till "ökad acceptans för gängse redovisningspraxis" skulle enligt kommitténs mening faktiskt medföra en tydlig förenkling. Detta gäller emellertid bara om förslaget faktiskt skulle innebära, och om det skulle godkännas av revisionsrätten, att man i varje medlemsstat också inom ramprogrammen för forskning och utveckling kan agera och göra avräkningar i enlighet med gällande nationella regler för forskningsstöd. Kommittén är visserligen medveten om att detta kan leda

till vissa olikheter i behandlingen, men detta bör kunna accepteras med tanke på de fördelar som uppnås tack vare förenklingen. Kommittén rekommenderar därför med enfaset att detta förslag från kommissionen verkligen genomförs på ett effektivt och oinskränkt sätt för alla kostnadskategorier i enlighet med förtydligandet ovan.

4.1.1 **Möjlighet till ersättning för mervärdesskatt.** Vid vissa forskningsprojekt måste man betala mervärdesskatt. Enligt EU:s budgetförordning får ersättning under vissa förutsättningar även betalas ut för mervärdesskatt. I de flesta av EU:s stödprogram tillämpas redan denna bestämmelse. Kommittén föreslår därför att ersättning för mervärdesskatt i framtiden ska kunna betalas ut även inom ramprogrammen för forskning och utveckling.

4.2 **Färre olika regler.** Det är angeläget att minska antalet olika regler inom de olika programmen och instrumenten (se även punkt 3.6). Man bör dock inte eftersträva en och samma lösning för alla stödmottagare, eftersom ett sådant tillvägagångssätt inte ens med hänsyn till förenklingsaspekterna kan svara mot intressena hos de olika deltagarna i ramprogrammen för forskning och utveckling. Därför bör åtminstone den befintliga skillnaden mellan organisationerna bibehållas. Kommittén föreslår därför att man inte inför den enhetliga finansieringsnivå för alla typer av organisationer och verksamheter som kommissionen föreslagit.

4.3 **Att tillåta försök.** Begränsningen av antalet olika regler och kravet på kontinuitet och stabilitet i regelverken (se även punkt 3.12) får dock inte leda till att systemet blir stelbent. Nya instrument borde till en början godkännas på försöksbasis och prövas innan beslut fattas om de ska föras över till det befintliga regelverket.

4.4 **Entydiga definitioner och riktlinjer – en bruksanvisning.** Särskilt i komplexa system är en klar och entydig definition av begrepp, regelverk, förfaranden och processer avgörande för att aktörerna ska kunna agera på ett effektivt sätt. Det är också viktigt att kommissionen i god tid i förväg utarbetar tillförlitliga handledningar och "bruksanvisningar". Å ena sidan bör handledningarna skapa tillräckligt handlingsutrymme för att det ska vara möjligt att ta hänsyn till stödmottagarnas olika ramvillkor. Å andra sidan måste stödmottagarna kunna lita på dessa uppgifter. Detta krav står inte i strid med kravet på flexibiliteten, utan gör det just möjligt att utnyttja denna flexibilitet i full omfattning. Just i detta sammanhang ser kommittén emellertid särskilda problem med den sista och nästan revolutionära delen av kommissionens förslag (se punkt 4.8 nedan).

4.5 **Konsekvent revisionsstrategi.** Kommissionens framtida revisionsstrategi utgör en väsentlig del av förenklingsprocessen (se även punkterna 3.9 och 4.1). Kommittén rekommenderar därför att man omdefinierar revisionsstrategin i syfte att öka effektiviteten hos ramprogrammet för forskning och utveckling och förenkla de administrativa förfarandena. I detta sammanhang bör man också precisera villkoren för kontrollen av de redovisningsförfaranden som redan tillämpas i medlemsstaterna, inbegripet möjligheten att i avräkningsförfarandena använda genomsnittliga personalkostnader.

4.6 Fler schablonbelopp i den nuvarande kostnadsbaserade metoden. Kommittén stöder i princip detta förslag från kommissionen som kan omfatta mycket olika kostnadsslag. Kommissionen ser där även en möjlighet att **förbättra villkoren för de små och medelstora företagens deltagande.** Kommittén ser också positivt på detta, dock under förutsättning att schablonbeloppen täcker de verkliga kostnaderna och inte tjänar som förevändning för att minska stödets omfattning. Schablonbeloppen bör också bara erbjudas som en valmöjlighet.

4.6.1 Faktiska kostnader som grund för beräkningen av schablonbeloppen. I princip ska storleken på det finansiella stödet – alltså även de erbjudna schablonbeloppen – baseras på stödmottagarnas faktiska kostnader. Först då stödet från ramprogrammet för forskning och utveckling når en rimlig storlek blir det attraktivt även för de mest effektiva organisationerna att delta i de europeiska forskningsprogrammen trots bördan på det administrativa området och på andra områden. Och först då kan målen för konkurrenskraft och innovationsförmåga uppnås till fullo.

4.7 Stabil programutrustning för projektförvaltning. Användningen av webbaserade system för ett helt projektförlopp, från inlämning av ansökan till projektets slutförande, medför stora möjligheter att påtagligt minska den administrativa bördan såväl för kommissionen som för de sökande. I detta avseende är kommissionens ansträngningar i denna riktning mycket välkomna. Emellertid måste de verktyg som kommissionen utformat och som de sökande ska använda samverka utan att fel uppstår. Men även om den nyutvecklade programutrustningen inom det sjunde ramprogrammet underlättar kommissionens handläggning, får detta inte ske på bekostnad av de sökande. En icke färdigutvecklad programvara (t.ex. NEF) och en osammanhängande dokumentstruktur (t.ex. mellan projektetapperna) skapar nämligen en extra och onödig börda för alla sökande. Kommittén rekommenderar att man beaktar denna synpunkt i alla projektetapper och på alla projektnivåer och att man i framtiden investerar ännu mer resurser i vidareutveckling av programutrustning.

4.8 Från en kostnadsbaserad till en resultatbaserad modell. Kommissionen föreslår att man som en särskilt nydanande förenkling och alternativ finansieringsmodell redan i det kommande åttonde ramprogrammet för forskning överväger en övergång från en kostnadsbaserad till en resultatbaserad modell. Eftersom det bör vara den främsta uppgiften och den grund-

läggande målsättningen för varje forskningsfinansiering att skaffa fram nya kunskaper och uppnå resultat med hjälp av den bästa och effektivaste metoden, verkar detta förslag vid första anblicken mycket attraktivt. Naturligtvis bör regelverken och deras tillämpning tjäna just detta ändamål och underordnas detta.

4.8.1 Skepsis till en början. Emellertid verkar det vara problematiskt att a priori fastställa konkreta resultat i ett forskningsprojekt. Då blir det snarare tal om uppdragsforskning. Detta medför inte bara tilldelningsproblem och skatterättsliga problem. Det väcker också frågor som rör själva forskningsbegreppet. Vad ger grundforskningen för resultat? Därför är kommittén i grunden skeptisk till detta förslag så länge som kommissionen inte har gett en utförlig och klagörande redogörelse som gör att kommittén på ett objektivt sätt kan bedöma vad en resultatbaserad modell mer konkret innebär och vilka instrument som ska användas. Kommittén ser sin skepsis bekräftad i kommissionens försiktiga attityd som uttrycks på följande sätt: *En resultatbaserad metod kräver att man klart definierar output/resultat på varje enskild projektnivå och gör en ingående analys för att schablonbeloppen ska kunna fastställas...* Därför föreslår kommittén att en grundlig och genomtänkt diskussion anordnas med alla potentiella deltagare, en diskussion som först och främst ska resultera i ett nytt tydligt meddelande om resultatbaserat forskningsstöd, innan ytterligare konkreta åtgärder vidtas.

4.8.2 Genomförbarhetsstudie och definitioner. Av ovan nämnda skäl skulle kommittén välkomna en genomförbarhetsstudie (se även punkt 4.3) av den resultatbaserade modellen för att på ett objektivt sätt kunna bedöma denna modells möjligheter, risker, problem och förenklingspotential. I stället för resultatbaserat forskningsstöd borde man kanske hellre använda begrepp som "forskningbaserad projektförfinansiering" (6) (TRANS E science-based funding) eller "programbaserad forskningsfinansiering".

4.8.3 Beaktande av de små och medelstora företagens särskilda behov. Att koppla stödet till osäkra projektresultat som ska uppnås i ett senare skede kan vara problematiskt i synnerhet för små och medelstora företag. Om kommissionens löfte om stöd är förenat med stor osäkerhet skulle det t.ex. kunna vara svårt att hitta kompletterande finansiering om så skulle behövas.

Bryssel den 15 september 2010

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Mario SEPI

(6) Förslag från den informella arbetsgruppen 'Implementation FP' under ledning av Herbert Reul (ledamot av Europaparlamentet).